

FÍGGJARMÁL

STÓR ÁBYRGD HJÁ LANDS-STÝRISKVINNUNI VIÐ FÍGGJARMÁLUM AT FREMJA SAMGONGUSKJALIÐ

Alt samgonguskjalið og undirskjalið byggir á, at neyðug fíggjarlig orka er at seta politisku átøkini í verk

Árni Gregersen

At sita við ábyrgdini í fíggjarmálaráðnum hevur altíð verið krevjandi í Føroyum.

Og hendan ábyrgd er ikki minni nú hendan samgongan hevur tikið við og Kristina Háfoss, Tjóðveldi, er vorðin landsstýrskvinna við fíggjarmálum.

Allar ásetingar í samgonguskjalinum og í undirskjalinum “Mál at fremja” byggja á, at skil fæst á búskapinum. Sjálvandi eru eisini fleiri ásetingar í samgonguskjalinum um, at inntøkurnar skulu gerast fleiri, men í flestu forum er tað soleiðis, at broytingar skulu gerast áðrenn hetta hendir.

Mest avgerandi í samgonguskjalinum er, at fiskivinnupolitikkurin verður broyttur beinanvegin. Tað skal gera, at fleiri pengar koma í landskassan. Greiðar ábendingar eru eisini um, at alivinnan skal gjalda meira í felags kassan fyri at tær sleppa at ala framvið landi í Føroyum.

Landsstýrskvinnan við fíggjarmálum, Kristina Háfoss, situr sjálv við málsøkinum um skatt. Sagt verður í samgonguskjalinum, at vit skulu hava eina nýggja og meira rættvísa skattaskipan, men ongastaðni verður nevnt, at vit sum borgarar

Landsbankin verður endurstovnaður beinanvegin, sigur landsstýrskvinnan

skulu gjalda meira í skatti enn vit gera í dag.

Umvent verður sagt, at longu á nýggjárinum skulu lág- og meðalinntøkurnar sleppa biligari í skatti enn í dag. Og tey, sum finga fyri-

mun av flatskattinum skulu ikki gjalda meira.

Samgongan staðfestir í samgonguskjalinum, at gongdin fram móti einum sjálvberandi búskapi er steðgað.

Hetta hóast búskapurin er vaksin nógv. Tí stendur í samgonguskjalinum, at hesin búskaparligi vøkstu er savnaður á alt færri hondum, so ójavnin er vaksin. Sagt verður eisini, at haldførið í búskapinum er versnað.

Tað sama hevur Búskaparráðið víst á.

Orðingin í samgonguskjalinum at fáa broyting í er, at ein skilvísur búskaparpolitikkur skal rekast. Nevnt verður eisini, at ríkidømi skal bítast út á fleiri hendur. Tað skal gera, at pengarnir koma í umfar og harvið skapa vøktur í samfelagnum.

Búskaparlig átøk

Í »Mál at fremja« verður eitt sindur meira ítøkiligt nevnt, hvat skal gerast fyri at fáa stýr uppá búskapin og forða fyri, at sveiggini, sum vit hava sæð seinna árin, eru so ógvusligt.

Landsbankin skal endurstovnst beinanvegin við væl lýstum uppgávum. Landsstýrskvinnan vil enn ikki seta dato á, nær Landsbankin skal endurstovnst, men undirstrikar, at neyðugt er, at hetta verður gjørt við skili og verður væl fyrireikað.

Hon hevur alment nevnt, at hon ikki væntar, at hetta fer at kosta nakað serligt, tí ongar sparingar vóru, tá

ið Landsbankin var niðurlagdur. Uppgávnar vóru bert fluttar til aðrar stovnar, so nú ber eisini til at savna hesar uppgávur aftur í einum endustovnaðum landsbanka.

Búskapargrunnurin er aftur á breiddanum.

Har skulu serligar inntøkur og eingangsinntøkur setast í. Eisini skal partur av inntøkuvøkstrinum setast í Búskapargrunnin, so skjótt tað eydnast at fáa avlop á fíggjarlógini.

So leingi yvirskotið er undir 200 milljónir krónur skulu 20 prosent fara í búskapargrunnin, men fer yvirskotið upp um 200 milljónir krónur, so skal 50 prosent av tí, sum er oman fyri tær 200 milljónirnar, fara í grunnin.

Tað verður sagt, at longu 1. januar skal ríkisveitingin fastfrystast, men hon skal eisini niðurlagast, so hvørt sum peningur er í búskapargrunninum til tað.

Búskapargrunnurin skal annars forða fyri ógvusligum sveiggjum í føroyska búskapinum.

Langtíðar haldføri

Búskaparráðið hevur gjørt vart við, at vit hava stórar trupulleikar við langtíðar haldføri í búskapinum.

Aldurssamansetingin

av fólki í Føroyum gerst búskaparliga tung, tí vit gerast alt fleiri eldri. Færri eru á arbeiðsmarknaðinum komandi árin at vinna nóg mikið av peningi til at syrgja væl fyri teimum eldru.

Samgongan er tilvitað um hesar trupulleikar og hevur skrivað, at Føroyar skulu gerast meira klokkanði sum lestrar- og arbeiðsland hjá yngri fólki og serliga barnafamiljum.

Hetta skal gerast við hægri veitingum til barnafamiljur og betri møguleikum – bæði fakliga og fíggjarliga – at taka hægri útbúgvingar í Føroyum.

Samstundis verður kortini sagt, at øll átøk skulu vera fíggjað.

Stórar ætlanir

Samgonguskjalið og undirskjalið »Mál at fremja« hevur nógvað átøk og nógvar stórar ætlanir. Forðingin er, at búskapurin sambært skjalinum ikki er skipaður skilvíst í lötuni.

Peningurin kemur ikki í stóran mun í umfar og virðini eru á ov fáum hondum.

Tí bendir alt á, at tað verður tilfeingisvinnan, sum skal gjalda fyri tey flestu átøkini. Fyrst skal vinnan gjalda meira í tann almenna kassan, áðrenn broytingarnar av ym-